

Rapport van bevindingen

Rechtmatigheidscontrole, gemeente Tholen

Dries van den, M.J.

A 3D geometric graphic consisting of several overlapping, translucent blue and grey rectangular blocks arranged in a complex, angular shape. The year "2017" is printed in large black digits on the rightmost face of the structure.

2017

Inhoudsopgave

1 – Inleiding	5
2 – Stappenplan verbijzonderde interne controle	6
3 – Risicoanalyse.....	7
4 – Verbijzonderde interne controle (baten)	8
4.1 Algemene uitkering	8
4.2 Belastingen	10
4.3 Grondexploitatie (incl. aan- en verkopen)	11
4.4 Ontvangen subsidies en bijdragen	14
4.5 Huren en Pachten.....	15
4.6 Leges omgevingsvergunningen	17
4.7 Secretarieleges	19
4.8 Begraafplaatsen.....	20
5 – Verbijzonderde interne controle (lasten).....	21
5.1 Salarissen en variabele personeelskosten.....	21
5.2 Verstrekte subsidies en bijdragen	24
5.3 Inkopen en investeringen.....	26
5.4 Jeugdzorg.....	28
5.5 Werk en inkomen	30
5.6 Treasury.....	33
5.7 Wet Maatschappelijke Ondersteuning.....	36
6 – Verbijzonderde interne controle (balans)	39
6.1 Reserves en voorzieningen.....	39

1 – Inleiding

Het onderliggende document is het rapport van bevindingen van de rechtmatigheidscontrole 2017. Het rapport is het sluitstuk van de interne controlecyclus, die gestart is met het interne controleplan 2017-2018. In voorgaande jaren werden de resultaten van de controle verwerkt in aparte notities. Sinds 2015 is ten behoeve van het overzicht gekozen voor een bundeling van alle processen. In hoofdstuk 2 is het stappenplan beschreven aan de hand waarvan de controles zijn uitgevoerd. Hoofdstuk 3 beschrijft welke processen binnen de gemeente Tholen tijdens het opstellen van het interne controleplan ‘materieel’ zijn bevonden en gedurende het afgelopen boekjaar gecontroleerd zijn. De controles, inclusief de resultaten, van de baten en lasten per proces worden beschreven in de hoofdstukken 4 en 5. Tot slot geeft hoofdstuk 6 de controle op de balansposten weer.

Per proces is aan de hand van deelwaarnemingen beoordeeld of de verantwoorde baten en lasten in de financiële administratie juist en volledig zijn en rechtmatig tot stand zijn gekomen. Hierbij wordt getoetst aan de actuele wet- en regelgeving uit het controleprotocol (normenkader).

De (verbijzonderde) interne controle over het begrotingsjaar 2017 heeft plaatsgevonden conform het interne controleplan 2017-2018, vastgesteld door het college op 19 september 2017. In dit intern controleplan zijn door het maken van een risicoanalyse verschillende processen geselecteerd op (financiële) materialiteit. De meeste processen zijn gecontroleerd aan de hand van een checklist waarin getoetst is op wet- en regelgeving. Bevindingen die uit de controle zijn voortgekomen, zijn direct besproken met de betrokken personen. Op deze manier konden er direct maatregelen worden genomen, zodat deze fout niet nog eens kon voorkomen (plan-do-check-act).

Over het boekjaar 2017 zijn verschillende afwijkingen gevonden van zowel regelgeving van de gemeenteraad, als beleid van het college. In deze gevallen is verschoning, indien wenselijk, mogelijk. Verschoning kan in deze gelezen worden als autorisatie of bekrachtiging achteraf. Met name het proces ‘uitkeringen participatiewet’ verdient in 2018 extra aandacht omdat hierbij diverse afwijkingen zijn geconstateerd. Geëxtrapoleerd laten deze afwijkingen ook forse financiële fouten zien. Dit is inmiddels opgenomen met de vakafdeling en er zal worden gekeken naar wat de oorzaak is van de afwijkingen en of dit met een training of cursus kan worden opgelost. Gezien de resultaten van de controle kan gesteld worden dat, op enkele afwijkingen na, de gemeente Tholen voldoende ‘in control’ is.

2 – Stappenplan verbijzonderde interne controle

Risicoanalyse

De te controleren processen worden bepaald op basis van materiële omvang. Deze materiële omvang (gewicht) en frequentie van herhaling van het proces zijn vervolgens bepalend voor de steekproef van de verschillende controles. De risicoanalyse wordt in hoofdstuk drie nader uitgewerkt.

Opstellen van checklisten

Voor vrijwel elke verbijzonderde interne controle is een checklist opgesteld op basis van de geldende wet- en regelgeving. Naast de specifieke rechtmatigheidscriteria zoals deze in het toetsingskader zijn opgenomen, wordt eventueel ook aandacht besteed aan getrouwheidsaspecten, zoals de volledigheid van de opbrengstverantwoording, opdrachtverstrekking door de juiste persoon, etc.

Uitvoeren van interne controles

De uitvoering van de verbijzonderde interne controle is gericht op het verkrijgen van inzicht in de opzet, het bestaan en de werking van de administratieve organisatie. Op basis van dit inzicht kan een oordeel worden gegeven of het proces voldoende waarborgen biedt ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid. Bevindingen zullen goed geanalyseerd moeten worden naar aard en oorzaken inclusief kwantificering naar de totale massa.

Rapporteren van bevindingen en formuleren van aanbevelingen

De bevindingen van de controle worden opgenomen in één rapport van bevindingen. Dit is een wijziging ten opzichte van voorgaande jaren waarbij de resultaten werden beschreven in een aparte notitie. In het rapport worden aanbevelingen gedaan die enerzijds betrekking hebben op het herstellen van fouten en anderzijds op de bedrijfsvoering (opmerkingen over dossiervorming etc.). Na afronding wordt door de concerncontroller of de beleidsmedewerker controlling een samenvattend verslag opgesteld voor het college en de raad.

Bespreken bevindingen en verbeterpunten met de afdelingen

Van groot belang is om de bevindingen en eventuele verbeterpunten nog gedurende het jaar terug te koppelen naar de afdelingen en/of proceseigenaren. Er moet namelijk vermeden worden dat in het vervolg nog gediscussieerd wordt over het waarheidsgehalte van de opmerkingen. Het opvolgen van verbeterpunten is een verantwoordelijkheid van het management. Door de verbeterpunten op te nemen in dit plan kan bij volgende controles geconstateerd worden in welke mate de verbeterpunten zijn opgepakt en tot resultaat geleid hebben.

Indien mogelijk reparatie van geconstateerde fouten

In veel gevallen is reparatie van fouten niet meer mogelijk, maar indien intern bijvoorbeeld bepaalde autorisaties niet hebben plaatsgevonden kan een dergelijke reparatie alsnog plaatsvinden. Door het uitvoeren van controles gedurende het jaar, wordt aan de afdelingshoofden en/of proceseigenaren voldoende mogelijkheid geboden om reparaties uit te voeren.

3 – Risicoanalyse

Voor de rechtmatigheidscontrole zijn de processen geselecteerd op materiële omvang. De baten en lasten per proces zijn hierbij uitgedrukt in een percentage van de totale baten en lasten volgens de primitieve begroting 2017. De analyse is hieronder weergegeven:

Nummer	Procesomschrijving	Totaal van de baten	Percentage	Paragraaf
1	Algemene uitkering	-33.626.430	55,9%	5.1
2	Belastingen	-10.115.000	16,8%	5.2
3	Grondexploitatie (incl. aan- en verkopen)	-3.657.421	6,1%	5.3
4	Werk en Inkomen	-4.467.500	7,4%	
5	Ontvangen subsidies en bijdragen	-98.700	0,2%	5.4
6	Reserves en voorzieningen	-3.940.636	6,6%	
7	Treasury	-499.470	0,8%	
8	Huren en pachten (incl zwembad)	-1.059.326	1,8%	5.5
9	Leges omgevingsvergunningen	-460.000	0,8%	5.6
10	Begraafplaatsen	-498.405	0,8%	
11	Secretarieleges	-430.200	0,7%	5.7
12	Wet Maatschappelijke Ondersteuning	-483.760	0,8%	
13	Overige	-790.964	1,3%	
Totale baten begroting 2017		-60.127.812	100%	

Nummer	Procesomschrijving	Totaal van de lasten	Percentage	Paragraaf
1	Salarissen en variabele personeelskosten	11.923.409	19,8%	6.1
2	Verstreckte subsidies en bijdragen	11.316.398	18,8%	6.2
3	Inkopen en investeringen	10.211.345	17,0%	6.3
4	Jeugdzorg	5.024.897	8,4%	6.4
5	Reserves en voorzieningen	4.037.377	6,7%	7.1
6	Werk en Inkomen	5.726.529	9,5%	6.5
7	Grondexploitatie (incl. aan- en verkopen)	2.150.414	3,6%	
8	Treasury	1.623.037	2,7%	6.6
9	Wet Maatschappelijke Ondersteuning	4.757.013	7,9%	6.7
10	Afschrijvingen	2.482.692	4,1%	
11	Secretarieleges	173.600	0,3%	
12	Belastingen	366.312	0,6%	
13	Huren en pachten	332.539	0,6%	
14	Rekeningsaldo	2.250	0,0%	
Totale lasten begroting 2017		60.127.812	100%	

In het interne controleplan 2017 is aan de hand van de bedragen berekend hoeveel deelwaarnemingen er per proces gedaan moesten worden. Alle controles in 2017 zijn conform het controleplan uitgevoerd, een uitzondering daar gelaten. Ten opzichte van het interne controleplan is het proces begraafplaatsen extra meegenomen in de controle.

4 – Verbijzonderde interne controle (baten)

4.1 Algemene uitkering

Doelstelling	Vaststellen van de juistheid, volledigheid en de rechtmatige totstandkoming van de verantwoorde baten van de Algemene Uitkering in de financiële administratie.
Wet- en regelgeving	Financiële verhoudingenwet (FVW)
Aantal deelwaarnemingen	Alle adviezen zijn integraal doorgenomen
Economische categorieën (Belangrijkste)	Algemene uitkering: 843.100

Bevindingen

Algemeen

Voor dit specifieke proces is het niet zinvol om voor de beoordeling een afzonderlijke checklist op te stellen. Voornamelijk is het interne traject inzake de Algemene Uitkering beoordeeld. Gekeken is op welke wijze is omgegaan met de uitkomsten van de in 2017 ontvangen circulaire en specificaties van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties omtrent de ontwikkelingen van de Algemene Uitkering.

Getrouwheid

Uit het dossier 'Algemene Uitkering' blijkt dat de ontwikkeling van de Algemene Uitkering op een juiste manier wordt gevolgd. De drie in 2017 ontvangen circulaire van het Ministerie van BZK (mei, september en december) zijn geanalyseerd en op basis van de uitkomsten zijn de voornaamste verschillen gerapporteerd aan het College van B&W.

Hiernaast wordt de ontwikkeling van de Algemene Uitkering bekeken op basis van diverse elektronische specificaties van het Ministerie. In deze beoordeling wordt een analyse gemaakt van de verschillen, waarbij de status van de gegevens een rol spelen in de uiteindelijke conclusie die wordt getrokken. De uitkomst hiervan wordt eveneens gerapporteerd aan het College van B&W.

Bij de raming van de Algemene Uitkering wordt voor de belangrijkste verdeelmaatstaven gerekend met de interne bekende eenheden (op 1 januari) en niet met de voorlopige gegevens van het ministerie.

De Algemene uitkering bedraagt volgens de jaarrekening 2017 € 33.829.273,92, terwijl een bedrag van € 33.515.094 was geraamd. Het bedrag is als volgt opgebouwd:

2015:	€	14.712,11	
2016:	€	22.898,99 -/-	
2017:	€	<u>33.837.460,80</u>	conform specificatie 7 van 28 november 2017
	€	33.829.273,92	conform Civision

Het monitoren van de ontwikkeling van het aantal eenheden per maatstaf is de laatste jaren verbeterd. Vanaf 2010 maken we voor het berekenen van de Algemene Uitkering gebruik van het softwareprogramma PAUW van Haute Equipe. Met behulp van dit programma kan een betere inschatting gemaakt worden van de Algemene Uitkering, aangezien dit programma ook lastige verdeelmaatstaven nauwkeurig kan berekenen.

Conclusie

Uit de controle op de Algemene Uitkering zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

4.2 Belastingen

Doelstelling	Vaststellen van de rechtmatige totstandkoming van de baten en lasten in de financiële administratie.			
Wet- en regelgeving	* Gemeentewet * Wet waardering onroerende zaken * Algemene wet bestuursrecht * Invorderingswet 1990 * Verordening forensenbelasting 2017 * Verordening hondenbelasting 2017 * Verordening OZB 2017 * Verordening rioolheffing 2017 * Verordening afvalstoffenheffing 2017 * Verordening toeristenbelasting 2016 * Verordening watertoeristenbelasting 2016 * Verordening precariobelasting 2016			
Aantal deelwaarnemingen	n.v.t.			
Economische categorieën (Belangrijkste)	Afvalstoffenheffing:	834.016	Opbr. OZB eig/gebr.:	840.101
	Rioolrechten:	834.103/203	Opbr. OZB eigenaar:	840.102
	Belasting op prod.:	840.100	Belasting gezinnen:	840.200

Bevindingen

Door de SaBeWa Zeeland worden interne controles uitgevoerd ten einde de volledigheid van de opbrengstverantwoording te waarborgen. De beoordeling van de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) wordt door de accountant van de SaBeWa Zeeland bij de controle van de jaarrekening meegenomen. In het kader van de interne controle wordt daarom vastgesteld of door de accountant een goedkeurende controleverklaring is afgegeven. Op het moment van schrijven is deze controleverklaring nog niet ontvangen. Dit wordt meegenomen bij de jaarrekeningcontrole.

Verder wordt jaarlijks een aparte controle uitgevoerd op de verantwoorde belastingopbrengsten (jaarrapportage). Deze verantwoording wordt opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de SaBeWa Zeeland. Op het moment van schrijven is deze rapportage echter nog niet ontvangen.

4.3 Grondexploitatie (incl. aan- en verkopen)

Doelstelling	Vaststellen van de rechtmatige totstandkoming van de baten en lasten in de financiële administratie, alsmede indirect de balansposten. Grondtransacties voldoen aan financiële bepalingen wet- en regelgeving.
Wet- en regelgeving	* Wet Markt en Overheid * Europese regelgeving staatssteun * Wet ruimtelijke ordening * Besluit ruimtelijke ordening * Procedureverordening planschadevergoeding * Nota grondbeleid
Aantal deelwaarnemingen	Integrale controle. Alle grondtransacties zijn beoordeeld.
Economische categoriën (Belangrijkste)	Grondverkopen: 833.100 Grondaankopen: 433.305

Bevindingen

Algemeen

In totaal zijn 69 transacties gecontroleerd. Waar in het verleden een selectie werd gemaakt, worden nu alle grondtransacties integraal gecontroleerd. De transacties zijn verdeelt naar 63 verkopen en 6 erfpachten.

Rechtmatigheid

Alle materiële grondaankopen worden tegenwoordig onderbouwd door een externe taxatie. Dit jaar hebben er geen grondaankopen plaats gevonden.

Getrouwheid

Bevoegdheden (bevoegdhedenbesluit)

Het afdelingshoofd van de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling heeft op grond van het bevoegdhedenbesluit de volgende bevoegdheden:

- * Het compareren bij akten van levering voor verkoop/vervreemding dan wel koop/verkrijging van registergoederen;
- * Het uitvoeren van besluiten tot aan- en verkoop en ruiling van een onroerende zaak;
- * Optieverlening en verkoop van bouw kavels aan particulieren en bedrijven overeenkomstig de vastgestelde uitgifteprijs.

In alle beoordeelde gevallen is de overeenkomst (minimaal) door het afdelingshoofd ondertekend. Bij een transactie bleek dit uit de akte van levering, omdat de overeenkomst niet beschikbaar was.

Grondverkoppen

Hierbij is aansluiting gezocht met de door de raad vastgestelde prijs per vierkante meter (exploitatieopzet). De verkoopprijzen van de transacties worden hieronder verklaard:

- * 18 verkopen betreffen de levering van kavels op basis van de grondprijzen die zijn vastgesteld door de gemeenteraad op 20 oktober 2016;
- * 9 verkopen betreffen de levering van kavels op basis van de grondprijzen die zijn vastgesteld door de gemeenteraad op 17 december 2015, in enkele gevallen op basis van een afgegeven optiebrief;
- * 10 verkopen betreffen de levering van kavels op basis van de grondprijs die voortkomt uit de projectontwikkelingsovereenkomst Stadszicht II getekend op 9 april 2004 en bijbehorende addendum getekend januari 2015;
- * 1 verkoop betreft de levering van diverse kavels (blok H, Havengebied Sint Annaland) op basis van de vaststellingsovereenkomst getekend op 8 december 2016;
- * 1 verkoop betreft een levering van een kavel op basis van een reeds aangegane erfpachtovereenkomst in 2008.
- * 13 verkopen betreffen leveringen van kavels op basis van aparte collegebesluiten. Dit zijn met name relatief kleine transacties en/of transacties buitenom de bestemmingsplannen.
- * 16 boekingen tot slot, betreffen verrekeningen op basis van in het verleden aangegane overeenkomsten en transacties < € 2.500.

- * 1 verkoop betreft de levering van een kavel op basis van de grondprijs die is vastgesteld door de gemeenteraad op 17 december 2015 (geldende grondprijs in 2016). Het traject was al in gang gezet in 2016. Echter, door enkele zaken die tussendoor kwamen (zoals o.a. een bodemonderzoek) is de overeenkomst pas in 2017 ondertekend. Omdat er geen optiebrief afgegeven is, had dit op basis van de grondprijs 2017 moeten gebeuren. Financiële fout is € 832,50 ((€ 71,00 - € 69,50) * 555 m²).

Grondexploitatie

Bouwgronden in exploitatie (BIE)

Bouwgronden volledig bij de gemeente in exploitatie

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de in exploitatie zijnde bouwgrondexploitaties met datum van actualisatie en de verwachte contante waarde:

Bedrijventerreinen	Actualisatiedatum	Contante waarde
Industrieterrein Sint Maartensdijk	6 juli 2017	€ 57.073
Pilootweg Stavenisse	6 juli 2017	€ 132.453
Veilingweg Sint Annaland	6 juli 2017	€ 505.834
Prins Hendrikpolder Sint Philipsland	6 juli 2017	€ 21.885
Welgelegen II Tholen	6 juli 2017	€ 11.867.074
Totaal		€ 12.584.319

Woningbouw	Actualisatiedatum	Contante waarde
Stadszicht II Tholen	6 juli 2017	€ 5.093.962
Oost Scherpenisse	6 juli 2017	€ 70.207
Poststraat-Zuid Stavenisse	6 juli 2017	€ 908.845
Vroonstede Sint Annaland	6 juli 2017	€ 1.730.362
Havengebied Sint Annaland	7 december 2017	€ 2.056
Totaal		€ 7.805.432

De grondprijzen voor woningbouw in de plangebieden Stadszicht II Tholen, Vroonstede Sint-Annaland, Poststraat-Zuid Stavenisse en Oost Scherpenisse zijn met een laatste verlenging van de kortingsactie van 20% tot 1 januari 2018 gehandhaafd op de niveaus, zoals die door de raad zijn vastgesteld bij besluit van 17 december 2015 gebleven. De standaarduitgifteprijzen 2016 van bedrijfsground zijn voor 2017 met 2% geïndexeerd met een afronding naar boven op vijftig eurocent. Voor bedrijventerrein Welgelegen II gold gedurende 2016 een kortingsactie van 10%. Deze is gedurende 2017 gecontinueerd en definitief afgesloten per 1 januari 2018. Tot slot zijn de grondprijzen 2017 voor snippergroen bevroren gebleven op het prijspeil 2012.

Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)

Op basis van de notitie grondexploitaties 2016 van de commissie BBV dienen alle NIEGG's en BIE's die per 1 januari 2016 uit exploitatie worden genomen, zonder afwaardering omgezet tegen de boekwaarde per 1 januari 2016 (ingangsdatum Wijzigingsbesluit). Deze overgangsbepaling heeft een looptijd van vier jaar. Uiterlijk eind 2019 moet een toets plaatsvinden op de marktwaarde van deze gronden tegen de geldende bestemming op het moment van de marktwaardetoets.

In 2016 is de Deestraat overgeheveld naar de materiele vaste activa (mva) tegen de boekwaarde van € 952.936. Gedurende 2017 is daar bovenop voor € 26.267 aan voorbereidingskosten gemaakt.

Conclusie

Bij een grondverkoop is als gevolg van een langdurig traject de grondprijs van 2016 gehanteerd in plaats van de grondprijs 2017. Financiële fout is € 832,50.

4.4 Ontvangen subsidies en bijdragen

Doelstelling	Beoordelen of de verantwoorde baten en lasten in de financiële administratie			
Wet- en regelgeving	*	Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid 2011-2017		
	*	Participatiewet		
	*	Wet brede doeluitkering		
	*	Bbz 2004		
	*	Onderwijsachterstandenbeleid		
	*	Wet sociale werkvoorziening		
Aantal deelwaarnemingen	Integrale controle op te verantwoorden subsidies			
Economische categorieën (Belangrijkste)	Inkomensoverdrachten Rijk: 843.100			

Algemeen

De specifieke uitkeringen vormen een bijzonder proces. Bij de verantwoording van veel van deze uitkeringen richting het ministerie of de provincie werd voorheen namelijk een afzonderlijke accountantsverklaring verstrekt. Met ingang van rekeningjaar 2006 is Single Information en Single Audit (SISA) ingevoerd. Met de invoering van SISA zijn de aparte verantwoordingen, controleprotocollen en accountantscontroles voor (de meeste) specifieke uitkeringen vervallen. In plaats hiervan moet in de jaarrekening een bijlage als toelichting op de jaarrekening worden opgenomen met daarin de verantwoordingsinformatie over de specifieke uitkeringen. De accountantscontrole van de jaarrekening van de gemeente is voldoende voor de controle van de besteding van de uitkeringen.

De jaarrekening inclusief bijlage en het jaarverslag dient, vergezeld van het rapport van bevindingen van de accountant en de controleverklaring, voor 15 juli elektronisch aan het Centraal Bureau voor de Statistiek worden verzonden.

Ten tijde van dit schrijven was de SISA bijlage nog niet volledig opgesteld. De beoordeling op onder andere de rechtmatigheid van de bestedingen wordt meegenomen tijdens de jaarrekeningcontrole.

4.5 Huren en Pachten

Doelstelling	Vaststellen van de rechtmatige totstandkoming van de baten en lasten in de financiële administratie. Er is voldaan aan alle financiële bepalingen uit wet- en regelgeving.			
Wet- en regelgeving	* Wet Markt en Overheid * Tarievenverordening gemeentelijke accommodaties 2017 * Tarieven gebruik gemeentelijke zwembaden * Verordening scheepvaartrechten 2017 * Verordening liggeld pleziervaartuigen 2017			
Aantal deelwaarnemingen	12 deelwaarnemingen			
Economische categorieën (Belangrijkste)	Huren:	836.000	Liggelden	833.001
	Pachten:	833.200		

Bevindingen

Algemeen

Er zijn 14 deelwaarnemingen geselecteerd en beoordeeld. Deze deelwaarnemingen zijn opgedeeld in vier keer pacht, vier keer huur op basis van een onderliggend contract, vier keer huur op basis van de gemeentelijke verordening en 2 keer liggelden. Tevens is aansluiting gezocht tussen Winconsyst en Civision voor de totale huuropbrengsten.

Rechtmatigheid

Gedurende het jaar zijn er vier opbrengsten geselecteerd inzake verhuur gemeentelijke accommodaties en twee opbrengsten inzake liggelden. De gehanteerde tarieven sloten aan bij respectievelijk de tarievenverordening voor het gebruik van gemeentelijke accommodaties en de verordening liggeld pleziervaartuigen. Er zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

Getrouwheid

Algemeen

De verhuuropbrengsten over 2017 volgens Civision sluiten aan met de verhuuradministratie en de diverse standenregisters (zie Excel-bestand).

Huur- en pachtovereenkomsten

Gedurende het jaar zijn er acht huur en pacht opbrengsten geselecteerd (4 pachtovereenkomsten en 4 huurovereenkomsten). Hierbij is het volgende geconstateerd:

- * De verantwoorde opbrengsten stemmen overeen met onderliggende contracten;
- * Op grond van het bevoegdheidsbesluit is het verhuren, verpachten, in erfpacht geven, enz. van gemeentelijke eigendommen en het afsluiten van overeenkomsten daarvoor voorbehouden aan het afdelingshoofd. Voor zover nodig het ter goedkeuring inzenden van overeenkomsten (zoals

pachtovereenkomsten), het jaarlijks in rekening brengen van de verschuldigde vergoedingen en het periodiek aanpassen van deze vergoedingen gemandateerd aan de behandelend ambtenaar.

We hebben vastgesteld dat de contracten zijn aangegaan door een daartoe bevoegde functionaris.

Gemeentelijke accommodaties

Gedurende het jaar zijn er 4 opbrengsten geselecteerd inzake verhuur van gemeentelijke accommodaties. Hierbij is het volgende geconstateerd:

De opbrengsten (sport)zalen sluiten aan met onderliggende verkoopfacturen, welke op hun beurt weer aansluiten met de onderliggende datalijsten.

Gemeentelijke zwembaden

De medewerkster invordering en comptabiliteit A (cluster financieel beheer) voert jaarlijks controle uit op de opbrengsten van de twee zwembaden. Zij houdt hiervan een dossier bij. Voor beide zwembaden is aansluiting gevonden tussen de financiële administratie en de subadministratie. Door de ingebruikname van een nieuw kassasysteem zal in de toekomst het vinden van de aansluiting verbeteren.

Conclusie

Uit de interne controle zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

4.6 Leges omgevingsvergunningen

Doelstelling	De juistheid en volledigheid van de verantwoorde baten in de financiële administratie vaststellen. Tevens wordt gekeken of voldaan is aan de financiële bepalingen van wet- en regelgeving.		
Wet- en regelgeving	* Dienstenwet * Europese dienstenrichtlijn * Bouwbesluit * Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht * Besluit omgevingsrecht * Regeling omgevingrecht * Legesverordening 2017 * Legesverordening 2017 (Tarieventabel) * Bouwverordening gemeente Tholen		
Aantal deelwaarnemingen	12 deelwaarnemingen.		
Economische categorieën (Belangrijkste)	837.008	Bouwvergunningen	837.017 Kapvergunningen
	837.015	Aanlegvergunningen	837.018 Ov. vergunningen
	837.016	Leges procedures	

Bevindingen

Algemeen

De totale opbrengst leges omgevingsvergunning was voor 2017 begroot op € 540.000. Gedurende het boekjaar 2016 is € 624.983,15 gerealiseerd.

Rechtmatigheid

Er zijn 12 deelwaarnemingen (3 per kwartaal) uitgevoerd op de leges omgevingsvergunningen. De belangrijkste bevindingen zijn hieronder weergegeven:

- * Alle aanvragen zijn ingediend op het door het ministerie voorgeschreven formulier;
- * Alle gehanteerde tarieven sluiten aan met de tarieventabel leges 2017;

Getrouwheid

Bevoegdheden

Sinds 2015 wordt het grootste deel (90%) van de aanvragen digitaal afgehandeld via het omgevingsloket. De uitgaande beschikkingen zijn hierdoor niet fysiek ondertekend. Door de audit trail van het proces op te vragen is te beoordelen of een bevoegde medewerker de beschikking heeft goedgekeurd.

De coördinator milieu is op grond van het bevoegdhedenbesluit bevoegd om te beslissen op een aanvraag omgevingsvergunning. Na beoordeling is geconstateerd dat alle vergunningen zijn afgegeven door een conform het bevoegdhedenbesluit bevoegde functionaris.

Invoer tarieventabel

Op 21 december 2016 is door een medewerker van de afdeling Vergunningen en Handhaving de tarieventabel 2017 in Squit ingevoerd. Door een andere medewerker heeft eveneens op 21 december 2016 controle van deze invoer plaatsgevonden. Uit deze controle zijn geen afwijkingen naar voren gekomen.

Aansluiting met administratie

- * Om aansluiting te vinden tussen de gefactureerde aanvragen uit Squit XO (administratie omgevingsvergunningen) en de financiële administratie is een factuuroverzicht uit Squit opgevraagd over 2017. Uit analyse is gebleken dat beide administraties aansluiten. Tussentijds is dezelfde analyse uitgevoerd. Ook hierbij zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.
- * Het is in principe mogelijk om een vergunning te verlenen (beschikking), zonder dat facturatie heeft plaatsgevonden. Het aanmaken van de legesbrief is namelijk geen verplichte processtap in Squit. Indien geen legesbrief wordt aangemaakt, vindt ook geen verzending van het CSV-bestand naar de financiële administratie plaats en wordt geen uitgaande factuur gemaakt. Binnen het proces zijn twee (niet verplichte) stappen waarbij de mogelijkheid is tot het opstellen van de factuur. Na het ontvankelijk verklaren is de volgende stap de bouwkosten controleren en leges berekenen. Ook bij de eindtoets, na de vergunningsverlening, wordt de vraag gesteld of de legesbrief verzonden is. Van alle verleende vergunningen in 2017 is nagegaan of er een factuur uit is gegaan. Hieruit bleek dat alle verleende vergunningen gefactureerd zijn.

Conclusie

Uit deze controle zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

4.7 Secretarieleges

Doelstelling	Beoordelen of de verantwoorde baten en lasten in de financiële administratie juist en volledig tot stand zijn gekomen. Tevens wordt gekeken of voldaan is aan de financiële bepalingen van wet- en regelgeving.			
Wet- en regelgeving	* Paspoortwet * Gemeentewet * Wet openbaarheid van bestuur * Legesverordening 2016 * Legesverordening 2016 (Tarieventabel)			
Aantal deelwaarnemingen	Integrale beoordeling			
Economische categorieën (Belangrijkste)	834.001	Rechten B.S.	834.004	Secretarieleges
	834.002	Leges Rijbewijzen	834.005	Leges APV
	834.003	Reisdocumenten		

Bevindingen

Rechtmatigheid

Voor dit specifieke proces is geen afzonderlijke checklist opgesteld. De rechtmatigheidscontrole met betrekking tot het proces secretarieleges heeft zich beperkt tot het aspect 'hoogte' van het voorwaarden criterium. Hiervoor zijn de gehanteerde tarieven voor de diverse documenten volgens de legeskas (jaaroverzicht) aangesloten met de legesverordening. Uit deze controle zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

Legeskas

Jaarlijks vindt interne controle plaats op de opbrengsten van de legeskas. Hierbij wordt het jaaroverzicht van het kassasysteem vergeleken met de opbrengsten die geboekt zijn in de financiële administratie. Financieel is zowel bij de rijbewijzen als bij de reisdocumenten aansluiting gevonden en de in rekening gebrachte tarieven komen overeen met de verordening. Ook op basis van de aantallen in getracht aansluiting te vinden tussen de geleverde en uitgegeven documenten. De rijbewijzen sluiten aan met een verschil van slechts één document. Dit kan een fout aanslagen document zijn in het kassasysteem. Voor wat betreft de reisdocumenten werd het vinden van aansluiting bemoeilijkt door het in gebruik nemen van een nieuw kassasysteem in 2016. Hierdoor kon rond de jaarwisseling niet het juiste overzicht gedraaid worden voor de controle.

Op basis van cijferbeoordeling waarbij ook de historische cijfers zijn meegenomen, kunnen we met een redelijke mate van zekerheid concluderen dat de verantwoorde legesopbrengsten volledig zijn.

4.8 Begraafplaatsen

Doelstelling	Controleren of voldaan is aan alle financiële bepalingen uit wet- en regelgeving. Zijn de baten (en lasten) juist en volledig verantwoord in de financiële administratie.
Wet- en regelgeving	* Gemeentewet * Wet op lijkbezorging * Verordening lijkbezorgingsrechten 2016 * Tarieventabel verordening lijkbezorgingsrechten 2016
Aantal deelwaarnemingen	10 deelwaarnemingen
Economische categorieën (Belangrijkste)	Begraafrechten: 834.009

Bevindingen

Algemeen

In aanvulling op het interne controleplan is controle uitgevoerd op de verantwoorde baten en lasten omtrent de begraafplaatsen.

Er zijn 12 facturen van 2017 beoordeeld. Deze rechtmatigheid van de facturen is op basis van de volgende punten vastgesteld:

- * De facturen zijn juist geboekt;
- * De gehanteerde tarieven sluiten aan met de tarieventabel verordening lijkbezorgingsrechten 2017.
- * Voor vergunning plaatsen grafbedekking is ten onrechte het tarief van 2016 gehanteerd, namelijk € 125. Voor 2017 is het tarief echter € 128, dus een verschil van € 3. Het onjuiste tarief is in totaal 49x gehanteerd. Samen een totale financiële fout van €3 * 49 = € 147.

Conclusie

Bij de interne controle zijn geen tekortkomingen geconstateerd.

5 – Verbijzonderde interne controle (lasten)

5.1 Salarissen en variabele personeelskosten

Doelstelling	Vaststellen dat de vaste en variabele vergoedingen die als last zijn opgenomen in de financiële administratie, conform wet- en regelgeving tot stand is gekomen.
Wet- en regelgeving	* Ambtenarenwet * Sociale verzekeringswetten * Fiscale wetten * Bezoldigingswetten- en besluiten * Wet Normering Topinkomens * CAR-UWO * Diverse interne besluiten
Aantal deelwaarnemingen	Variabele vergoedingen: 27 deelwaarnemingen Mutaties in- en uitdienst: 18 deelwaarnemingen
Economische categorieën (Belangrijkste)	Salarissen personeel 411.000 Loon vml. personeel 411.004

Bevindingen

Algemeen

Aan de hand van relevante wet- en regelgeving zijn twee afzonderlijke checklisten opgesteld. Met behulp van deze checklisten zijn de mutaties in- en uitdienst (18) en de variabele vergoedingen (36) over 2017 beoordeeld.

Rechtmatigheid

In- en uitdienst

Uit de mutaties zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

Variabele vergoedingen:

Alle variabele vergoedingen zijn in overeenstemming met de van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

Getrouwheid

In- en uitdienst:

- * Alle salarisbetalingen bij uitdiensttreding (3) eindigen in de juiste maand.
- * Op grond van het bevoegdhedenbesluit is de sectordirecteur bevoegd om benoemings- en ontslagbesluiten te ondertekenen. In een situatie was er verwarring over het mandaat vanwege de voorgestelde wijzigingen. Hierop is actie ondernomen. Uit de interne controle zijn verder geen bijzonderheden naar voren gekomen.

Variabele vergoedingen:

- * Het toekennen van een waarnemingsvergoeding is volgens het bevoegdhedenbesluit voorbehouden aan de gemeentesecretaris;
- * Het afdelingshoofd is bevoegd toestemming te geven tot volledige uitbetaling van gemaakte overuren (in plaats van tijd voor tijd in verlofuren). Ook is het hoofd bevoegd om een ambtsjubileumgratificatie toe te kennen;
- * Autorisatie van (reis)kosten- en overwerkdeclaraties is niet expliciet in het bevoegdhedenbesluit geregeld. Dit is niet nodig, aangezien het afdelingshoofd op grond van de budgethoudersregeling verantwoordelijk is voor zijn afdelingsbudget.
- * Vergoedingen als opname IKB worden volledig digitaal afgehandeld in het systeem ADP. Hierbij zijn de werknemers volledig verantwoordelijk voor het toepassen van enkele regelingen.

Er zijn tijdens de controle geen bijzonderheden naar voren gekomen.

Wet normering topinkomens

De Wet normering topinkomens (WNT) bepaalt de spelregels voor de normering van de bezoldigingen en de ontslaguitkeringen van topfunctionarissen. De wet schrijft voor de bezoldigingen en de ontslaguitkeringen van alle topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen openbaar te maken. Daarnaast dienen de bezoldigingen en de ontslaguitkeringen van niet-topfunctionarissen die boven het bezoldigingsmaximum uit komen eveneens openbaar gemaakt te worden. De openbaarmaking van de WNT-verantwoording vindt plaats in de jaarrekening. De WNT bepaalt welke gegevens de WNT-instelling moet opnemen in de jaarrekening.

Voor topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen:

- * De bezoldigingen moeten gepubliceerd worden, ook al zijn deze lager dan de WNT-norm;
- * De bezoldigingen moeten zowel op functienaam en persoonsnaam gepubliceerd worden.

Voor de gemeenten geeft de wet specifiek aan wie als topfunctionaris wordt aangemerkt. Dit zijn de secretaris en de griffier.

Interim topfunctionarissen (zonder dienstbetrekking)

Voor iedere topfunctionaris en iedere gewezen topfunctionaris anders dan in dienstbetrekking wordt in de jaarrekening vermeldt conform artikel 4.1 lid 2 van de WNT, de naam, de bezoldiging, de functie en de duur en omvang van het dienstverband.

Bovenstaande is niet van toepassing voor de gemeente Tholen

Maximale bezoldigingsnorm:

Binnen de gemeente Tholen zijn twee topfunctionarissen werkzaam, te noemen gemeentesecretaris dhr. S. Nieuwkoop en griffier mevr. W. Antes. Beiden blijven qua bezoldiging onder de maximale norm. Ontslagregelingen, non-activiteitsregelingen of bonussen zijn niet van toepassing.

Publicatieverplichting:

Voor topfunctionarissen dienen de bezoldigingen gepubliceerd te worden, ook al zijn deze lager dan de WNT-norm. Ten behoeve van bovengenoemde topfunctionarissen wordt in de jaarrekening 2017 de volgende informatie opgenomen.

Naam topfunctionaris: gemeentesecretaris dhr. S. Nieuwkoop, 36 uur p/w, 1 fte		
Bezoldigingscomponent	2017	WNT
Bruto beloning	€ 119.313	
Kostenvergoeding	€ 1.418	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.792	
Totaal	€ 137.523	€ 181.000

Naam topfunctionaris: griffier mevr. mr. W.C. Antes, 36 uur p/w, 1 fte		
Bezoldigingscomponent	2017	WNT
Bruto beloning	€ 72.540	
Kostenvergoeding	€ 0	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 12.691	
Totaal	€ 85.231	€ 181.000

Er zijn geen overige functionarissen (in dienstbetrekking), welke de WNT-norm overschrijden.

Conclusie

Er zijn uit de interne controle geen bijzonderheden naar voren gekomen.

5.2 Verstrekte subsidies en bijdragen

Doelstelling	Vaststellen dat de verantwoorde lasten in de financiële administratie juist en volledig zijn, en tevens conform wet- en regelgeving tot stand zijn gekomen.
Wet- en regelgeving	* Algemene subsidieverordening * Verordening subsidiëring 2014 * Verordening subsidie instandhouding rijksmonumenten * Verordening stimuleringsregeling duurzame particuliere woningverbetering Tholen 2015
Aantal deelwaarnemingen	25 deelwaarnemingen
Economische categorieën (Belangrijkste)	Subdiestaat: 443.801

Bevindingen

Algemeen

Met ingang van 2011 geldt de Algemene subsidieverordening, welke is vastgesteld in verband met de wijziging van procedureregels. Termijnafwijkingen worden ook in deze nieuwe verordening niet gesanctioneerd. Wel is in deze verordening een hardheidsclausule opgenomen.

Rechtmatigheid

Uit de controle (middels het volgen van een checklist) zijn een aantal bevindingen naar voren gekomen:

- * De uiterste beslisdatum van het college ligt op 31 december in het jaar van aanvraag. Voor alle subsidies is door het college voor deze datum besloten door het vaststellen van de begroting 2017.
- * Het aanvragen van een jaarlijkse subsidie dient te gebeuren voor 1 april in het jaar voorafgaand aan het boekjaar. Wanneer de aanvraag na deze datum binnenkomt, kan het college besluiten de aanvraag alsnog in behandeling te nemen. In één geval is een subsidie te laat ontvangen en zonder collegebesluit in behandeling genomen. Omdat de verordening de termijnafwijkingen niet sanctioneert heeft dit geen invloed op de financiële rechtmatigheid. Er is hiervoor aandacht gevraagd bij de vakafdeling.
- * Bij een subsidie is per jeugdlid een verkeerd bedrag opgenomen (Slechts € 0,05 verschil per jeugdlid). Financiële fout is te verwaarlozen.

Getrouwheid

Op grond van het mandaatbesluit is het hoofd van de afdeling bevoegd om subsidiebeschikkingen af te geven aan instellingen die op grond van hun ingediende exploitatiebegroting een (budget)subsidie ontvangen. De behandelend ambtenaar is bevoegd om de (jaarlijkse) waarderingssubsidies op grond van de Tarievenregeling subsidiëring vast te stellen. We hebben een controle uitgevoerd op subsidieverstrekingen. De bevindingen zijn vastgelegd in een checklist.

In alle gevallen is de subsidiebeschikking ondertekend door een daartoe bevoegd persoon.

Conclusie

Uit de interne controle zijn diverse afwijkingen naar voren gekomen. Die subsidieaanvraag die te laat is binnengekomen en in behandeling is genomen zonder apart collegebesluit, kan indien gewenst door het college alsnog bekrachtigd worden. Hetzelfde geldt voor de subsidie waarbij de berekening van het subsidiebedrag fout is. Totale financiële impact is nihil.

5.3 Inkopen en investeringen

Doelstelling	Een beeld krijgen over de mate waarin voldaan is aan de financiële bepalingen uit wet- en regelgeving. Beoordelen of de baten en lasten die verantwoord zijn in de financiële administratie getrouw en volledig zijn tot stand zijn gekomen.
Wet- en regelgeving	* Europese aanbestedingsrichtlijnen (2004/18/EG) * Europese rechtsbeschermingsrichtlijn (2007/66/EG) * Europese staatssteunrichtlijnen * Aanbestedingswet * Wet markt en overheid
Aantal deelwaarnemingen	52 deelwaarnemingen (40 inkoop, 12 investeringen). Hiernaast is t.b.v. de interim controle nog een extra controle uitgevoerd op 10 deelwaarnemingen.
Economische categorieën (Belangrijkste)	Diverse categorieën

Bevindingen

Algemeen

Deelwaarnemingen zijn geselecteerd met behulp van een uitdraai van enkele economische kostencategorieën tussen 3.0 en 4.0. Bij het bepalen van de deelwaarneming is onderscheid gemaakt tussen de reguliere exploitatie en investeringen.

Rechtmatigheid (voorwaarden / M&O)

In ieder geval dienen Europese aanbestedingsrichtlijnen te worden nageleefd. De grensbedragen voor Europese aanbesteding zijn vanaf 1 januari 2016 tot en met 31 december 2017 als volgt:

Leveringen	Diensten	Werken
€ 209.000	€ 209.000	€ 5.225.000

De wijze van aanbesteden is beoordeeld op basis van de omvang van de inkoopopdracht (exclusief btw). Bij de toetsing op de inkopen en investeringen aan de Europese aanbestedingsrichtlijnen zijn geen bijzonderheden geconstateerd. Tevens zijn uit de crediteurenanalyse geen bijzonderheden naar voren gekomen.

Bij 'kleinere' inkopen en investeringen (onder de EU- grens) dient het door de raad vastgestelde inkoop- en aanbestedingsbeleid gevolgd te worden. Op advies van de accountant is voor het boekjaar 2017 het inkoop- en aanbestedingsbeleid uit het, door de raad vastgestelde normenkader verwijderd omdat de controle hierop niet werkbaar was en het tevens lastig is om de totale massa van 'inkopen' te bepalen. Hierdoor heeft slechts globale controle plaatsgevonden. Hierbij zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

In twee gevallen is een factuur met een verkeerde btw-code geboekt. Deze fouten zijn gecorrigeerd. De foutieve boekingen zijn gemaakt door dezelfde budgethouder en op dezelfde kostenplaats (de enige kostenplaats waarop deze budgethouder kan en mag boeken). Naar aanleiding van deze bevinding is de kostenplaats integraal doorgenomen en beoordeeld op de btw boekingen. Hieruit zijn verder geen bijzonderheden naar voren gekomen. De bevinding is door deze controle geïsoleerd en heeft daarom geen financiële impact.

Begrotingsrechtmatigheid

Er is controle uitgevoerd op het voorkomen kredietoverschrijdingen.

Er zijn hierbij geen afwijkingen geconstateerd.

Getrouwheid

De bevoegdheden tot inkopen zijn binnen de gemeente Tholen geregeld in het bevoegdhedenbesluit. In dit besluit is geregeld dat, voor zover binnen hun eigen taakgebied en passend binnen de begroting, bepaalde rollen bevoegd zijn tot het verlenen van opdrachten tot uitvoering van werken, leveringen van goederen en diensten:

- * Behandelend ambtenaar tot een bedrag van € 5.000;
- * Afdelingshoofd tot een bedrag van € 100.000;
- * Sectordirecteur tot een bedrag van € 200.000;
- * College van B&W boven de € 200.000.

Bij de beoordeelde inkopen en investeringen is geconstateerd dat in een geval de opdracht geautoriseerd is door een functionaris die daartoe op grond van het bevoegdhedenbesluit niet bevoegd was. Ook zijn er drie opdrachtverstrekkingen telefonisch/mondeling verstrekt waarbij de bevoegdheid van de persoon die de opdracht verstrekt heeft onzeker is.

Deze afwijking en de onzekerheid kunnen door het college indien gewenst verschoond worden.

Conclusie

Er is in 2017 in een geval een opdracht ondertekend door een functionaris die daartoe op basis van het bevoegdhedenbesluit niet bevoegd was. Tevens waren hierbij drie gevallen onzeker.

Vanaf medio 2017 wordt gewerkt met een nieuw zaaktype in het zaaksysteem. Dit zaaktype kan de inkopers, op basis van de door hen ingevulde informatie, helpen met het kiezen van de juiste inkoopprocedure en bepalen van de bevoegde persoon voor ondertekening. Tevens zal het zaaksysteem dienen als dossier opslag waarin de inkoopdocumenten van opdracht tot oplevering kunnen worden opgeslagen. In 2018 staan nog enkele verbeteringen op de planning ten aanzien van het proces.

5.4 Jeugdzorg

Doelstelling	Vaststellen van de juistheid, volledigheid en rechtmatigheid van de lasten en baten verantwoord in de financiële administratie.
Wet- en regelgeving	* Jeugdwet 2015 * Uitvoeringsbesluit Jeugdwet 2015 * Verordening jeugdhulp gemeente Tholen 2015
Aantal deelwaarnemingen	20 deelwaarnemingen
Economische categorieën (Belangrijkste)	PGB netto: 434.101 Ink. overdrachten: 443.300 <i>De uitgaven binnen het proces Jeugdzorg bevatten een deel van alle bovenstaande categorieën.</i>

Bevindingen

Algemeen

Door de decentralisaties zijn de gemeenten vanaf 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet 2015. Voor de uitvoering van dit proces is een nieuwe verordening vastgesteld. De uitwerking heeft plaatsgevonden in de 'nadere regels'. Op basis van deze documenten is een checklist opgesteld, waarmee de rechtmatigheid van de toekenningen vastgesteld kan worden. De controle op de rechtmatige levering van de jeugdzorg ligt niet bij de gemeente Tholen, maar bij de Inkooporganisatie Jeugdzorg Zeeland. Dit is een bestuurscommissie, die ondergebracht is bij de gemeenschappelijke regeling GGD Zeeland. Aan het ontbreken van een rechtmatigheidsverklaring bij een GR, waarin gemeenten samenwerken in de vorm van een openbaar lichaam én er sprake is van delegatie, zijn in principe geen consequenties verbonden voor de deelnemende gemeente.

Rechtmatigheid

De controle op het proces Jeugdzorg heeft zich vooral toegespitst op de toekenningen van de zorg aan cliënten (recht). Daarnaast zijn er extra controles op de prestatielevering van de Pgb's gedaan.

Toekenning jeugdzorg

Op basis van artikel 8.1.1, lid 2b van de Jeugdwet zijn jeugdigen of de ouders verplicht gemotiveerd aan te geven waarom een pgb wordt aangevraagd in plaats van zorg in natura. Op basis van deze motivatie kunnen de jeugdconsulenten bepalen of er inderdaad een budget wordt verstrekt of dat zorg in natura voldoende moet zijn. Bij het ontbreken van voldoende motivatie voor het verlenen van zorg is het onzeker of de cliënt wel recht heeft op een pgb (recht). In de meeste gevallen worden aanvragen ondersteund door een persoonlijk/budget plan, tevens wordt bij een eerste aanvraag een intakegesprek gevoerd. Hieruit kan opgemaakt worden dat de aanvragen voldoende gemotiveerd zijn.

Ten opzichte van vorig jaar is er met betrekking tot de toegekende tarieven een verbeterslag gemaakt door het opstellen van nieuwe 'nadere regels jeugdzorg', die zijn vastgesteld op 2 mei 2017. Tarieven zijn beter te herleiden.

Er zijn in 2017 enkele toekenningen verlengd op basis van het oude tarief, dat bij de oorspronkelijke toekenning nog gold en bij een toekenning is bij de toekenning maatwerk gehanteerd op basis van het intakegesprek met de cliënt. Dit is niet in overeenstemming met de nadere regels Jeugdzorg. Gedurende 2017 zijn er echter maar weinig pgb's verstrekt. Het college kan deze afwijkingen indien gewenst achteraf bekrachtigen.

Getrouwheid

Tekenbevoegdheid

Sinds 2017 is het mogelijk om een zorgbeschikking digitaal te 'ondertekenen'. De procescoördinator is op basis van het collegebesluit d.d. 23 december 2014 bevoegd tot het verstrekken van jeugdzorg.

Bij alle gecontroleerde zorgtoekenningen is de beschikking geautoriseerd door de procescoördinator en dus een daartoe bevoegd persoon.

Overige aandachtspunten

Woonplaatsbeginsel

Alleen inwoners van de gemeente Tholen maken aanspraak op Jeugdzorg, gefaciliteerd door de gemeente Tholen. Hiervoor dient in beginsel het woonplaatsbeginsel gecheckt te worden. Risico van het niet checken van het woonplaatsbeginsel is het verstrekken van zorg aan personen die hier geen recht op hebben.

Alle cliënten uit de controle 2017 maken op basis van het woonplaatsbeginsel aanspraak op jeugdzorg.

Termijn

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht beslist het bestuursorgaan binnen een redelijke termijn, en in ieder geval binnen acht weken na de aanvraag (art. 4:13 AWB). In de verordening zijn de beslistermijnen nader uitgewerkt. In vier gevallen is de beslistermijn overschreden. Voor deze vier aanvragen is geen ingebrekestelling in het kader van de wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen ontvangen. Deze afwijkingen hebben daarom geen financieel gevolg. De cliënten waren in deze situaties ook op de hoogte van de verlengde termijn.

Conclusie

Uit de controle zijn enkele afwijkingen ten aanzien van de pgb tarieven naar voren gekomen. Deels door het toepassen van maatwerk, deels door het verlengen op basis van oude regelgeving. Tevens zijn enkele termijnen overschreden geconstateerd wat geen financiële gevolgen heeft. Het college kan dit indien gewenst achteraf bekrachtigen.

5.5 Werk en inkomen

Doelstelling	Vaststellen dat de baten en lasten opgenomen in de financiële administratie tot stand zijn gekomen conform relevante wet- en regelgeving.
Wet- en regelgeving	* Participatiewet * Wet IOAZ * Wet IOAW * Wet sociale werkvoorziening * Wet SUWI * Wet inburgering * Wet gemeentelijke schuldhelpverlening * Wet taaleis Participatiewet * Diverse besluiten * Diverse regelingen * Beleidsnota Sociaal Domein * Verordening Cliëntenparticipatie PW 2015 * Verordening Re-integratie PW 2017 * Verordening Afstemming PW, IOAW/Z 2016 * Verordening Individuele studietoelage 2015 * Verordening Individuele Inkomensvoorschot 2015 * Verordening Tegenprestatie PW 2015 * Verordening Wet Inburgering 2015 * Verordening loonkostensubsidie PW 2017
Aantal deelwaarnemingen	Controle wordt per twee maanden uitgevoerd, totaal circa 75 - 80 deelwaarnemingen
Economische categorieën (Belangrijkste)	Uitkeringen: 441.101

Bevindingen

Algemeen

De interne controle op het proces Werk en inkomen is circa 75 waarnemingen groot. De deelwaarnemingen spreiden zich over een breed vlak. Zie onderstaande tabel voor het aantal deelwaarnemingen per onderdeel. De selectie van de deelwaarnemingen heeft plaatsgevonden met behulp van Cognos.

	Aantal per jaar	jan/feb	mrt/apr	mei/jun	jul/aug	sep/okt	nov/dec
Participatiewet	20 betaalregels	4	4	4	3	3	2
Loonkostensubsidie o.b.v. PW	4 betaalregels	1	1	1	0	1	0
loaw	6 betaalregels	2	1	1	1	1	0
loaz	6 betaalregels	2	1	1	1	1	0

Bbz 2004	6 betaalregels	1	1	1	1	1	1
Bbz 2004 onderzoekskosten	1 betaalregel	0	1	0	0	0	0
Bijzondere bijstand	12 betaalregels	3	3	2	2	1	1
Individuele inkomenstoeslag	6 betaalregels	2	1	1	1	1	0
Individuele studietoelage	2 betaalregels	0	1	0	0	1	0
Participatie werkdeel	8 + 2 betaalregels	2+1	1	2+1	1	1	1
Ontvangsten	6 betaalregels	2	1	1	1	1	0

Eventuele afwijkingen zijn geanalyseerd. Indien noodzakelijk is het aantal waarnemingen uitgebreid en het effect van de afwijkingen geëxtrapoleerd naar de totale massa.

Rechtmatigheid

De belangrijkste bevindingen worden hieronder per onderdeel weergegeven:

Financiële fouten

Participatiewet

Bij inkomen pensioen wordt geen gebruik gemaakt van de loonheffingskorting. Hierdoor is teveel bijstand verleend. Financiële fout is € 619,- op jaarbasis. Naar aanleiding van deze fout is de controle uitgebreid naar de totale massa. Hieruit is naar voren gekomen dat dezelfde situatie zich nog twee keer had voorgedaan. De totale financiële fout is circa € 4.500.

Bijzondere bijstand

- * Bij het vaststellen van de draagkracht is niet al het inkomen meegeteld. Daardoor is er geen rekening gehouden met een deel van de draagkracht. Hierdoor is er eenmalig een betaling ten onrechte geweest. Financiële fout bedraagt € 90.
- * Bij het vaststellen van de draagkracht is ten onrechte de inkomsten van de WIA niet meegerekend, waardoor ten onrechte te hoge bijstand is verleend. Financiële fout bedraagt € 95.
- * Bij het vaststellen van de draagkracht is de algemene heffingskorting van de minst verdienende partner niet meegenomen. Hierdoor is ten onrechte teveel bijstand verleend. Financiële fout bedraagt € 173.

Bij de bijzondere bijstand is uit de reguliere controle een financiële fout van gezamenlijk € 185 geconstateerd. Omdat het twee fouten betreft met betrekking tot de draagkrachtberekening van de bijzondere bijstand is de controle met 25 deelwaarnemingen uitgebreid, hierbij is nog een fout ontdekt van € 173, totaal € 358. Geëxtrapoleerd naar de totale massa betekent dit een financiële fout van circa € 28.000. Deze fout kan indien gewenst worden verschoond door het college.

Omdat er meerdere bevindingen zijn naar aanleiding van de draagkrachtberekening is hiervoor aandacht gevraagd bij de vakafdeling. Er zal worden gekeken naar wat de oorzaak is van de afwijkingen en of dit met een training of cursus kan worden opgelost.

Re-integratie

- * Bij een uitkering is een weekbedrag uit een beschikking per maand uitbetaald. Derhalve is per maand € 39,60 teveel betaald. Financiële fout in 2017 is € 159. Dit betreft een geïsoleerde fout, omdat een wekelijkse betaling verder nooit voorkomt, en is inmiddels gecorrigeerd.

Onzekerheden

Participatiewet

- * In diverse gevallen zijn er fouten gemaakt in de dossiervorming, waardoor bepaalde zaken onzeker blijven. Niet helder of alle noodzakelijke documenten zijn aangeleverd en beoordeeld. Betreft met name het plan van aanpak, een zichtbare check op SUWI en/of documentatie van taaltoets en tegenprestatie. In enkele gevallen zijn deze achteraf nog toegevoegd. Dit heeft niet tot een financiële fout geleid.
- * Bij een uitkering is er een onzekerheid met betrekking tot hoeveel inkomen er is gekort. Dit zou mogelijk te weinig zijn. Betreft maximaal € 200,-. In GWS is nauwelijks terug te vinden hoe de voorgaande berekening is uitgevoerd en aan de hand waarvan.

IOAZ

Naar aanleiding van enkele onzekerheden binnen een dossier wordt er door de casemanager nog een hercontrole uitgevoerd. Op het moment van schrijven is dit nog niet gedaan en dus wordt de uitkering als onzeker aangeduid.

Re-integratie

In diverse gevallen zijn er enkele onzekerheden naar aanleiding van een onvolledig dossier. Hierdoor kan de uitkering niet exact worden nagerekend.

Uit de controle is duidelijk naar voren gekomen dat de dossiervorming binnen het proces van uitkeringen niet voldoende is. Documenten zijn niet beschikbaar of op verschillende plaatsen opgeslagen. De accountant heeft hier in de Managementletter 2017 in het kader van de interim controle ook al aandacht voor gevraagd. Dit is ook opgenomen met de vakafdeling.

Getrouwheid

Hieruit zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

Conclusie

Uit de interne controle zijn diverse onrechtmatigheden naar voren gekomen. Totale financiële fout:

Bijzondere bijstand: € 28.000;

Participatiewet € 4.500;

Re-integratie € 159.

Daarnaast zijn er enkele onzekerheden geconstateerd.

Dit kan indien gewenst achteraf door het college worden verschoond.

5.6 Treasury

Doelstelling	Vaststellen dat de verantwoorde bedragen in de financiële administratie juist en volledig zijn, en tevens conform wet- en regelgeving tot stand zijn gekomen.			
Wet- en regelgeving	* Wet Financiering Decentrale Overheden * Regeling Uitzettingen en Derivaten Dec. Overheden * Europese staatssteunrichtlijnen * Wet Markt en Overheid * Wet Houdbare overheidsfinanciën * Wet schatkistbankieren * Treasurystatuut			
Aantal deelwaarnemingen	Niet van toepassing			
Economische categorieën (Belangrijkste)	451.000	Rente	851.000	Rente overig
	474.000	Toegerekende rente		

Bevindingen

Op 8 december 2016 heeft de gemeenteraad het nieuwe treasurystatuut van de gemeente Tholen vastgesteld.

Rechtmatigheid

Aantrekken van middelen (kortlopend)

Volgens artikel 4 van het treasurystatuut mag de kasgeldlimiet conform de wet FIDO niet overschreden worden. In artikel 4 van deze wet is vermeld dat de gemiddelde netto-vlottende schuld per kwartaal de kasgeldlimiet niet langer dan twee kwartalen mag overschrijden. Indien de gemeente voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet overschrijdt, stelt het daarvan de toezichthouder op de hoogte en legt het de kwartaalrapportage en een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring voor. De kasgeldlimiet bedraagt conform artikel 2 van de uitvoeringsregeling FIDO 8,5% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 300.000.

De kasgeldlimiet bedraagt voor de gemeente Tholen circa € 5,1 miljoen. De gemiddelde netto-vlottende schuld per kwartaal is het gemiddelde van de netto-vlottende schuld op de eerste dag van iedere maand in het desbetreffende kwartaal. Om de kasgeldlimiet goed te kunnen monitoren legt de treasurer in een excel-bestand de netto-vlottende schuld op de eerste dag van iedere maand vast. Op deze wijze wordt de kasgeldlimiet goed bewaakt. Uit het overzicht blijkt dat de gemiddelde netto-vlottende schuld per kwartaal de kasgeldlimiet niet heeft overschreden.

Op 3 december 2014 is een financieringsovereenkomst (krediet- en depotarrangement) aangegaan met de BNG. De 'kredietlimiet' dat is afgesproken is € 5.500.000. De overeenkomst is voor

onbepaalde tijd. Besluitvorming door het College van B&W is geweest op 2 december 2014, de overeenkomst is getekend door de burgemeester d.d. 2 december 2014.

Aantrekken van middelen (langlopend)

Volgens artikel 9 van het treasurystatuut gelden bij het aantrekken van financieringen voor een periode van één jaar en langer de volgende uitgangspunten:

1. Financieringen worden enkel aangetrokken t.b.v. de uitoefening van de publieke taak.
2. Toegestane instrumenten zijn: onderhandse leningen.
3. De gemeente vraagt offertes op bij minimaal twee instellingen alvorens een financiering wordt aangetrokken. De offertes worden door de gemeente schriftelijk vastgelegd.

De gemeente heeft in november 2017 twee geldleningen overgenomen van Havengebied Sint-Annaland C.V.. De eerste overeenkomst betreft een vaste geldsom van € 6.500.000 tegen een rente van 1,5% per jaar. De lening loopt af op 25 maart 2019. De tweede lening gaat in op 25 maart 2019 en betreft een variabele geldsom van maximaal € 6.500.000 tegen een rente die gelijk is aan de 1-maandse Euribor verhoogd met een opslag van 1,18%. De lening loopt af op 25 maart 2024. De geldlening is ondertekend door de burgemeester op 8 november 2017. De gemeenteraad heeft bovenstaande vastgesteld op 20 oktober 2016.

Volgens artikel 4 mag de renterisiconorm niet overschreden worden. Deze bedraagt cf. artikel 2 van de uitvoeringsregeling FIDO 20% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 2.500.000.

Het bedrag aan verplichte aflossing over 2017 bedraagt € 4.180.000. Rentehervorming heeft niet plaatsgevonden. Dit is in totaal lager dan 20% van het begrotingstotaal (circa € 12.000.000), zodat de renterisiconorm niet overschreden is.

Uitzettingen

Volgens het treasurystatuut zijn voor het uitzetten van gelden een beperkt aantal financiële instrumenten toegestaan. Artikel 5 en 13 noemen o.a. spaarrekeningen, participaties en deposito's. Verder mag volgens artikel 6 een uitzetting alleen gebeuren bij financiële instellingen met tenminste een AA-rating van Moody's, Standard & Poors of Fitch. Volgens artikel 10 dient bij langlopende uitzettingen minimaal bij twee instellingen een offerte opgevraagd te worden.

De gemeente Tholen heeft in 2017 enkel gebruik gemaakt van haar spaarrekeningen bij de Rabobank. Het saldo op de spaarrekening bij de Rabobank is eind 2017 gering. De ratings van Moody's, Standard & Poors of Fitch zijn respectievelijk AA2, A+ en AA- en dit wordt voldoende geacht.

Leningen u/g

Volgens artikel 3 van het treasurystatuut mag de gemeente leningen of garanties uit hoofde van de "publieke taak" uitsluitend verstrekken aan door de Gemeenteraad goedgekeurde derde partijen, waarbij vooraf advies wordt ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij. Verder dienen volgens artikel 6, indien mogelijk, zekerheden of garanties geëist te worden.

In 2017 heeft de gemeente geen geld uitgeleend aan een derde partij.

Liquiditeitsbeheer

Om de liquiditeitsrisico's te beperken, moeten de treasuryactiviteiten volgens artikel 7 worden gebaseerd op een korte termijn liquiditeitsplanning (<1 jaar) en een meerjarige liquiditeitsplanning.

De treasuryactiviteiten worden gebaseerd op een formele korte en meerjarige liquiditeitsplanning. De liquiditeitsplanning is op hoofdlijnen en kan mogelijk gedetailleerder worden opgezet. De planning wordt ongeveer elk kwartaal geactualiseerd.

Schatkistbankieren

Sinds 14 december 2013 is de Wet schatkistbankieren van kracht. Het doel hiervan is het terugdringen van de EMU-schuld van het Rijk. Voor decentrale overheden betekent dit dat zij verplicht zijn om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Decentrale overheden hoeven echter bij een banksaldo beneden de doelmatigheidsdrempel de overtollige middelen niet bij de schatkist aan te houden. Dit drempelbedrag wordt als volgt bepaald:

1. Voor gemeenten met een begrotingstotaal kleiner of gelijk aan € 500 miljoen is het drempelbedrag gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal, waarbij het drempelbedrag minimaal € 250.000 bedraagt;
2. Voor gemeenten met een begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is het drempelbedrag gelijk aan € 3,75 miljoen (0,75% x 500 miljoen) plus 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat boven € 500 miljoen komt.

De gemeente Tholen heeft in 2013 een bankrekening bij het agentschap geopend. Het drempelbedrag, voor Tholen is circa € 450.000. De gemeente Tholen heeft in 2017 continu geld weggezet bij het Rijk. Er heeft maximaal € 7 miljoen op de schatkistrekening gestaan.

Conclusie

Bij de interne controle zijn geen tekortkomingen geconstateerd.

5.7 Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Doelstelling	Vaststellen van de juistheid, volledigheid en de rechtmatige totstandkoming van de verantwoorde baten en lasten in de financiële administratie. Werkzaamheden van SWVO zijn hierin niet meegenomen, deze worden verantwoord door een TPM.			
Wet- en regelgeving	* Uitvoeringsbesluit Wet maatschappelijke ondersteuning * Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Tholen 2015			
Aantal deelwaarnemingen	24 deelwaarnemingen			
Economische categorieën (Belangrijkste)	Ink. Overdr. Gem.	443.200	P.G.B.	434.101
	Ink. Overdr. Gem. reg.	443.300	Sociale uitkeringen	434.100
	<i>Van vrijwel alle kostencategorieën is alleen het deel gecontroleerd dat betrekking heeft op het proces Wmo.</i>			

Bevindingen

Algemeen

Er zijn in totaal 24 deelwaarnemingen beoordeeld verspreid over 4 categorieën. Daarnaast zijn er extra controles op de prestatielevering van de pgb's gedaan. Selectie van de deelwaarnemingen is gebeurd aan de hand van een uitdraai uit het Zaaksysteem.

Rechtmatigheid

De belangrijkste bevindingen worden hieronder weergegeven:

- * Alle aanvragen is het standaardformulier of het Zaaksysteem gebruikt;
- * Bij toekenningen pgb is niet altijd helder op basis van welk besluit het tarief is gekozen. De meeste toekenningen zijn verlengingen waarbij verlengd is op basis van het oude geldende tarief. Daarnaast zijn er pgb's toegekend op basis van een persoonlijk plan. Hierin kunnen de cliënten de tarieven zelf onderbouwen en besproken met de consultant. Tot slot zijn er nog enkele toekenningen waarbij maatwerk is geleverd voor de specifieke situatie. De werkwijze is (tarief technisch) niet volledig te herleiden naar de door het college vastgestelde nadere regels. Op basis van deze bevinding is het aan te raden de werkwijze of de nadere regels aan te passen zodat deze in het vervolg bij elkaar zullen aansluiten.
- * Op grond van de Algemene wet bestuursrecht beslist het bestuursorgaan binnen een redelijke termijn, en in ieder geval binnen acht weken na de aanvraag (art. 4:13 AWB). In de verordening zijn de beslisttermijnen nader uitgewerkt. In vier gevallen is de beslisttermijn overschreden. Voor deze vier aanvragen is geen ingebrekestelling in het kader van de wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen ontvangen. Deze afwijkingen hebben daarom geen financieel gevolg. De cliënten waren in deze situaties ook op de hoogte van de verlengde termijn.
- * Voor huishoudelijke hulp en begeleiding (zorg in natura) is niet te herleiden of deze zijn aangemeld bij het CAK. Dit wordt namelijk uitgevoerd door het SWVO. De cliënten die wij zelf aanmelden (pgb toekenningen, woningaanpassingen etc) zijn allen aangemeld. In het kader van de jaarrekeningcontrole wordt een cijferbeoordeling opgesteld om de volledigheid van de opbrengsten te beoordelen.

Conclusie

Uit de controle zijn enkele afwijkingen ten aanzien van de pgb tarieven naar voren gekomen. Deels door het toepassen van maatwerk, deels door het verlengen op basis van oude regelgeving. Tevens zijn enkele termijnen overschreden geconstateerd wat geen financiële gevolgen heeft door het uitblijven van een melding in het kader van de wet dwangsom. Het college kan dit indien gewenst achteraf bekrachtigen.

6 – Verbijzonderde interne controle (balans)

6.1 Reserves en voorzieningen

Doelstelling	Beoordelen of de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves tot stand zijn gekomen conform de financiële bepalingen uit wet- en regelgeving.			
Wet- en regelgeving	* Besluit Begroting en Verantwoording * Financiële verordening			
Aantal deelwaarnemingen	De toevoegingen en onttrekkingen zijn integraal beoordeeld			
Economische categorieën (Belangrijkste)	Reserveringen:	471.000	Reserveringen:	871.000
	Reserveringen nvb:	471.001	Reserveringen nvb:	871.001
	Reserveringen vb:	471.002	Reserveringen vb:	871.002

Algemeen

Voor dit specifieke proces is het voor de beoordeling niet zinvol om een afzonderlijke checklist op te stellen. Aan de hand van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving is het reserve-beleid in 2017 beoordeeld.

Bevindingen

Bij de interne controle op de reserves is het volgende geconstateerd:

- * De nota reserves en voorziening is in overeenstemming met de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Vanaf 2017 is een nieuwe nota van kracht, vastgesteld door de gemeenteraad op 8 december 2016;
- * Alle mutaties in de reserves zijn door de raad geautoriseerd. In de programmarapportage van 1 september 2017 zijn diverse specifieke saldi benoemd (systeembesluit);
- * Voor diverse onderhoudsvoorzieningen is een actueel onderhoudsplan aanwezig.

Conclusie

Uit de interne controle zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.